

Vörösvidek

független keresztény politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Békéscsaba, II. ker. Szent István-tér 18. szám
Telefon 60, este 6 órán túl és ünnepnap 409

Felelős szerkesztő

MIGEND DEZSŐ

Előfizetési árak: 1/4 évre 6 P, 1 hónapra 2 P

Egyes szám ára 10 fillér

Postatakarékpénztári csekszámla: 34.141

Békés vármegye a Nemzeti Egység zászlaja alatt

Nagy sikerrel zajlott le

a hatalmas méretű gyulai Nemzeti Egység-táborozás

Jelentős nyilatkozatok hangzottak el az időszerű politikai kérdésekről

„Olyan választójogot akarunk, amely biztosítja a nemzetet kitűzött céljainak elérésében!”

„Nacionalistának kell lenni a szó tiszta, nemes, őszinte értelmében!”

A Nemzeti Egység Pártja békésmegyei szervezete folyó hó 16-án, vasárnap, egésznapos, hatalmas erejű, demonstratív jellegű nagygyűlést tartott Gyulán.

A nagygyűlésen az összes békésvármegyei NEP-szervezetek vezetői résztvettek, de elkísérte őket minden községből a párttagok nagyszámú csoportja is, úgyhogy, mire a nagygyűlés a gyulai Göndöcs-kerti pavillonjának nagytermében megkezdődött, mintegy ezer-ezerkétszázan voltak jelen.

A békéscsabaiak élén ott láttuk vitéz Jánossy Gyula polgármestert, dr. Rell Lajos m. kir. tanügyi főtanácsost, a NEP kerületi elnökét és dr. Gally Károly csabai NEP-elnököt. Természetes, hogy a hallgatóság zöme a gyulaiakból tevődött össze, akik között ott volt dr. Varga Gyula gyulai polgármester is, mint az egész nap résztvevőinek közszereplésben álló kiváló házigazdája. Az első sorokat megtöltötték az összes megyei hivatalok és intézmények vezetői és képviselői, élükön dr. vitéz Márki Barna alispánnal.

A nagygyűlés előtt a gyulai Polgári Körben választmányi értekezletet tartottak, amelyen a választmány tagjai vettek részt.

A békésmegyei NEP-nagygyűlésre díszes és előkelő fővárosi vendégsereg érkezett le a békésmegyei országgyűlési képviselőkkel együtt.

Valamivel 11 óra előtt kezdődött meg a nagygyűlés a Göndöcs-kerti pavillon nagytermében, amelyet akkorra a közönség zsúfolásig megtöltött. Dörgő éljenzéssel fogadták a bevonuló vendégeket és a vezetőséget, majd a nemzeti Híszkegy elmondása után Schneider Mátyás gyulai NEP-elnök mondott hatalmas megnyitóbeszédet. A jelenlevők meg-megújuló éljenzése és tapsa közepette üdvözölte az elnök dr. Marschall Ferenc földmivelésügyi államtitkárt, országgyűlési képviselőt, dr. Bud János titkos tanácsost,

ny. minisztert, Békéscsaba országgyűlési képviselőjét, dr. Szinyey-Merse Jenő országgyűlési képviselőt, a NEP országos társelnökét, dr. Angyán Béla ny. államtitkárt, országgyűlési képviselőt, dr. Lányi Márton ny. főispánt, országgyűlési képviselőt, gróf Pongrácz Jenő országgyűlési képviselőt, dr. Tóth Pál m. kir. kormányfőtanácsost, országgyűlési képviselőt és Csizmadia András m. kir. gazdasági főtanácsost, országgyűlési képviselőt, valamint a díszes közönséget.

Az elnök indítványára, óriási éljenzéssel elhatározták, hogy üdvözlőtáviratot küldenek Darányi Kálmán miniszterelnöknek, majd Pongrácz Jenő gróf, országgyűlési kép-

viselő állt fel, beszédének megtartására. Beszédének első részében a NEP programjával foglalkozott. Bejelentette, hogy a választójogi javaslat még sok változáson fog átmenni és hangsúlyozta itt, hogy nagy megfontoltság és becsületesség kell a titkos szavazás eredményességéhez. Foglalkozott a zsidókérdéssel is és kiemelte, hogy az illetni zsidóságnak is érdeke, hogy Magyarországot a beszivárgó idegen zsidóktól megvédelmezzük. Említette, hogy most van húsz esztendeje annak, hogy végetért a világháború, amelynek ráknézve szerencsétlen befejezése azoknak köszönhető, akik szétzillesztették az országot. (Közbeszólás: Ez is zsidókérdés!) Kérte, hogy a NEP megmozdulásában és programjában sohasem nézzék a személyt, hanem mindig a nagy nemzeti eszmét, amiért minden történik.

Az éljenzéssel fogadott beszéd után nagy érdeklődés közepette dr. Bud János állt fel szólásra. Beszédét azal kezdte, hogy rámutatott a mai politika homlokterében álló egyes kérdésekre, amelyek — mint mondta — megoldhatatlannak látszanak.

— Ez nem helyes vélemény, mert vannak kérdések, amelyek megértek a megoldásra. Foglalkozni kell ezekkel a kérdésekkel, de sokkal nagyobb öntudattal és azzal a keresztény gondolkodással, amelyet az egész vonalon keresztül kell vinni.

— Beszédemet úgy kezdtem, hogy

Csan Kai Sek felesége drámai hangú táviratot küldött Londonba

London, január 17.

Csan Kai Sek felesége drámai hangú táviratot küldött Londonba. Táviratában többek közt ezt írta: »Hiányos felszereléssel vivjük a

kétségbeesés magános harcát a japánok ellen.«

Sanghai, január 17.

A japánok bombázták Szucsaut. Egy másik japán dandár bevette Hiansaut.

Kedden is fogadja a választókat dr. Bud János

Mint előre jeleztük, dr. Bud János ny. miniszter, titkos tanácsos, országgyűlési képviselő szombaton este a budapesti gyorsvonattal Békéscsabára érkezett.

Bud János dr. szombaton este résztvett a Vöröskeresztes-bálon, vasárnap délelőtt pedig a Nemzeti Egység gyulai nagygyűlésén mondott hatalmas beszédet.

Hétfőn délelőtt Bud János dr. a városházán, a polgármester szobájában fogadta az eléje járuló választópolgárokat, majd délben meglátogatta a Nemzeti Munka

központ békéscsabai csoportját és a kamarai kirendeltséget. A kamarai kirendeltségnél Kraftsik Ödön kamarai előadó fogadta Bud János drt, akit vitéz Jánossy Gyula polgármester, dr. Rell Lajos ny. igazgató, tanügyi főtanácsos, a NEP békéscsabai választókerületének elnöke és dr. Gally Károly, a NEP békéscsabai csoportjának elnöke kísért el.

Mint értesülünk, Bud János dr. kedden délelőtt is fogadja a városházán a választópolgárokat.

»Kedves Polgártársaim! Akarattal mondtam így, mert ez a megszólítás kezd kimenni a divatból, pedig végeredményben minden a polgári gondolkodásra van ráépítve. Nincs még egy olyan rétege a magyarságnak, amelyre annyi feladatot rótt volna a múlt és a jelen, mint éppen a polgárság, amely küszködött, dolgozott és ha kellett, meg is halt a hazáért.

A választójogról szólva mondta: — Azt hiszem, hogy abban mindenki egyetért velem, hogy mi

olyan választójogot akarunk, amely biztosítja a nemzetet kitűzött céljainak elérésében

és soha nem tér el arról az útról, amelyen a nemzet eddig haladt. Meg kell teremteni a lelkek bástyáját! Nem kell mindent a kormánytól várni, hanem arra kell nevelni az egyéneket, hogy a munka mithosszával boldoguljanak egyéni céljaik elérésében.

— A magyarság szaporodási arányszáma az utóbbi esztendőkből állandóan romlik és ugyanakkor körülöttünk egyre erősödnek a nemzetek, amelyekkel csak ugyanolyan, sőt náluknál fejlettebb, erősebb emberanyag veheti fel a versenyt. Az a veszedelem fenyeget bennünket, hogy elpusztulunk. Ossze kell fogni itt mindenkinek, hogy minél erősebbé, egységesebbé tehesük nemzetünket a nagy küzdelmekre.

— Ki kell egyenlíteni a társadalmi ellentéteket, fel kell emelni a munkásosztályt, amely éppen olyan polgári egyede a társadalomnak, mint én, vagy bárki más közöttünk.

Ezután hosszasan beszélt lengyelországi útjáról, amelyen arról győződött meg, hogy a nemzeti összetartásnak hatalmas csodái vannak, amelyek a lehetetlennek látszókat is valósággá változtatják. Hangoztatta, hogy Európának öntudatra kell ébrednie és meg kell végre értenie a magyarságot, orvosolnia kell az ellenünk elkövetett bűnöket.

A mezőgazdasági öregségi biztosítási törvény régi mulasztást igyekszik pótolni azon elv alapján, hogy nincs jobb nemzetpolitikai befektetés, mint a szociális gondolkodással végrehajtott népvédelem. Meg kell becsülni a földet, amelyen és amelyből mi valamennyien élünk, de meg kell becsülnünk azokat is, akik egész életet töltenek el a föld művelésében. Mindenki beláthatja, hogy akkor eszelekszik helyesen, ha ezt a nemzeti és keresztény eszmék által vezetett politikát támogatja.

— Könnyű a demagógoknak! — mondta. — Higyjék el azok, hogy magam talán jobban tudnám szolgálni a demagógiát, mint egynémely felelőtlen hangoskodó, de nem te-

A japán csapatok bevonulása az elfoglalt Nankingban. Háttérben a szétrobbant városfalak.

szem, mert csak azt hirdetem, amit holnap meg is tudok valósítani, amit lelkiismeretem megenged! Lépcsőről lépcsőre kell előrehaladni és meg kell teremteni azt az összhangot, amely nélkül nincs építés és nincs élet. (Nagy éljenzés.)

— Ertsük meg — mondta —, hogy elsősorban nemcsak jogunk, hanem kötelességünk van a nemzettel szemben! (Hatalmas éljenzés.)

— Röviden meg akartam itt világitani, hogy mi Darányi Kálmán miniszterelnök úrnak és kormányának programja. Ez nem más, mint hogy minden lépésével a keresztény és nemzeti gondolatot szolgálja. Nézzünk szét a világban,

régén megbukott a párisi környéki béke,

már csak mi vagyunk, akik annak terhét viseljük,

csak mi vagyunk annak áldozatai.

Ebből csak a munka, a tudás és a tenniakarás ment ki bennünket és akkor megérjük Magyarország feláldozását! (Ugy van!)

Percekig tartó taps és éljenzés követte Bud János beszédét, amely után Marschall Ferenc államtitkár állt fel szólásra.

A hatalmas tömeg feszült figyelemmel hallgatta Marschall, Ferenc államtitkár tanulságos fejtegetését arról, hogy mi magyarok tulajdonképpen csak

politizáló nemzet vagyunk anélkül, hogy a szó igazi értelmében értenénk is a politikához.

Beszélt azokról, akiknek egészen mindegy minden, a közönyösökről, akiknek még Dante is külön helyet jelölt ki a pokolban; beszélt a színtelenekről, akiket inkább szívtelemeknek lehet nevezni, akik csak a télikabátjukat és kalapjukat viszik el a politikai gyűlésekre anélkül, hogy nekik maguknak valami meggyőződésük volna; beszélt a színesekekről, akik ha kell, feketék, vörösek, fehérek, de nem látják be, hogy

itt, Magyarországon mindenkinek magyar nacionalistának kell lennie, a nacionalista szó tiszta, nemes, őszinte értelmében;

beszélt azokról, akik a politikában is a lehetőségek szerint igazodnak, aszerint, hogy mennyit lehet nyerni a pártállással.

— Ezekkel szemben olyan hitet kell vallanunk, hogy nem mindenki magyar, aki annak vallja magát és nem mindenki magyar keresztény, aki szemforgatással mormolja a Miatyánkot, hanem magyar az, aki sorsát együtt vallja a nemzettel és keresztény az, akinek minden munkásságán meglátszik a keresztényi, krisztusi gondolkodás! (Nagy éljenzés.)

— A Darányi-kormány ilyen elvekkel és ezen az alapon áll! Biztosítani kell a választójog igazi alapját, amely egy az agrártömegek jólétének biztosításával! (Éljen Darányi Kálmán! — hangozott mindenfelé.) Nem lehet jó és igaz magyar az, aki nem érzi át ennek szükségességét, aki nem azt vallja, hogy a magyar búzának az értékét nem idegen tőzsdék spekulációjára kell építeni, hanem csak egyedül annak a magyar tömegnek a jólétére, amely azt a magyar földből keserves verejtékével kitermelte! (Dörgő taps.)

Beszélt az Alföld öntözéséről, amely nem máról-holnapra való eredményt hoz, de mindenesetre át-

alakítja az egész Alföld termelését és biztosítja majd az utánunk következő generációk jobb életét.

— Meg kell oldani a mezőgazdasági öregségi biztosítást, mert nem tűrhető tovább, hogy az a munkás, aki egész életét az ugaron töltötte, öreg napjaira koldússá váljék.

Dr Tóth Pál képviselő végül összesítette az elhangzott beszédeket és levonta belőle mindazon tanulságokat, amelyek azokból származtak a hallgatóságra, majd a nagygyűlés a Himnusz eléneklésével véget ért.

Délben kétszázterítékes ebéd volt a Polgári Kör nagytermében, amelyen az összes vidéki kiküldöttek résztvettek. Nagyon kedves elrendezés volt, hogy az egyes csoportokat körzetenként ültették asztalhoz és mindegyik körzetnek az országgyűlési képviselője a csoport tagjai között kapott helyet.

Az ebéd végeztével elsőnek dr. vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla főispán mondott hatalmas pohárköszöntőt nagybányai vitéz Horthy Miklós kormányzóra. Ünnepléses és lendületes beszédében rámutatott arra, hogy a magyarság nehéz helyzetében a Mindenható mindig gondoskodott megfelelő magyar vezéregységekről, akik a leghelyesebb úton vezették a nemzetet. Így történt ez akkor is, amikor a magyar élet élére Horthy Miklós került, akinek bölcs irányítását érzi minden magyar ember! Háromszoros éljen harsant fel és a megjelentek a Kormányzó egészségére ültették poharaikat.

Vizbefojtotta újszülött gyermekét egy békéscsabai leány

Közöltük vasárnap számunkban, hogy egy békéscsabai leány szombaton reggel gyermeket hozott a világra. A leány azt vallotta, hogy a gyermek halva született. A rendőrség a kihallgatott tanúk vallomása alapján megállapította, hogy a gyermek élve született és anyja a csecsemőt a vizrel telt mosdótálcába tette. A gyermek a mosdótálcában megfulladt.

Dr Tóth Pál, Marschall Ferencre mondott köszöntőt, majd Marschall pohárköszöntőjében hangoztatta, hogy mindig a magyar föld alázatos szolgálója kíván maradni minden érdemvárás nélkül, majd fejtegetése során kijelentette, hogy

a jog kötelesség nélkül kiváltságot, de a kötelesség jog nélkül rabszolgaságot jelent.

Bud János dr. mély gondolatokkal telt beszéde után Csizmadia András, majd Szinyey-Merse Jenő képviselők, azután pedig Rózsa Gyula NEP-titkár, Papp Sándor országos NEP-titkár és Csomós János, a gyulai földmunkás szövetkezet elnöke mondtak felköszöntőt, végül a főispán zárta be a felköszöntők sorát, a vármegye egész népére ürítve poharát.

A Nemzeti Egység nagygyűlése ezzel véget is ért.

Megállapítható, hogy a Nemzeti Egység békésvármegyei nagy sereg-szemléje általában a szélsőségek elleni állásfoglalás és a Darányi-kormány által követelt népies keresztény magyar politika útjairól való meggyőző tájékoztatás volt. Megnyilatkozása volt ez a nap másrészt annak a komoly megértésnek és bizalomnak, amellyel a vármegye népe a kormány levékenységet s a nemzeti egység eszméjének egyre erőteljesebb előretörését kíséri s lépten-nyomon való megnyilatkozása volt annak a szeretetnek is, amelyet a vármegye polgársága vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla főispán iránt tanúsít.

Bensőséges ünnepség keretében búcsúzott el dr. Berényi Antalnét a Szociális Missziótársulattól

Vasárnap délután a Szociális Missziótársulat közgyűlést tartott. Ezen a közgyűlésen búcsúzott el dr. Berényi Antalnét a Szociális Missziótársulat helyi szervezetének világi elnöke az egyesülettől.

A közgyűlést dr. Berényi Antalnét nyitotta meg, aki megnyitójában az elmúlt tizenhét évre tekintett vissza és a Missziótársulat célkitűzéseit ismertette. Megemléltette, hogy az egyesület az Asszonysszövetség megalkotásán fáradozik s a háziiparszerű szövést és csuhémunkák készítését igyekszik megkedvelteni az arra rászorulókkal.

Ezután dr. Tamássy Károly városi aljegyző, az egyesület kiváló titkára terjesztette elő nagy lelkiismeretességgel és körültekintéssel összeállított, mindenre kiterjedő jelentését, mely az elmúlt évi munka mellett az egyesület 17 évi munkásságának eredményét is felsorolta.

Megemléltette dr. Tamássy Károly, hogy

az egyesület 68 ezer pengőt fordított fennállása óta a szegé-

A nyomozás adatai alapján a halál okának tisztázása végett az ügyészség elrendelte a csecsemő holttestének felboncolását.

A boncolás szombaton délután a kórházban meg is történt. A boncolás igazolta a rendőrség feltevését. A boncolás ugyanis minden kétséget kizáróan megállapította, hogy a csecsemő élve született és halálát fulladás okozta.

nyekre és 2600 gyermeknek adott ingyen ebédet.

A titkári jelentést elfogadták.

Ezt követően Sáska Erzsébet a Leányklub nevében megható szavakkal búcsúzott el dr. Berényi Antalnétól és egy fehérszegfü-csokrot nyújtott át a lávozó elnöknőnek.

Dr. Berényi Antalnét meghatottan válaszolt Sáska Erzsébet szavaira, majd hálás szívvel mondott köszönetet vitéz Jánossy Gyula polgármesternek, Bohnert József kormányfőtanácsos, vezérigazgatónak, valamint mindazoknak, akik anyagilag segítettek a Missziótársulatot.

Azután Dr. Tamássy Károly szabályzatokat olvasott fel, majd dr. Domanek Pál esperes-plébános szívhezszóló szavakban búcsúztatta el Berényi Antalnét és üdvözölte a missziós nővéreket.

Francziszky Lajos dr. a város nevében búcsúztatta el dr. Berényi Antalnét és hálás köszönetét fejezte ki neki a város szegényei érdekében folytatott munkájáért és egy fehér-

szegfü-csokrot nyújtott át dr. Berényinének.

Dr. Berényi Antalnét meghatottan válaszolt Francziszky Lajos dr. szavaira.

Ezután báró Apor Vilmos gyulai plébános a gyulai r. kath. egyház nevében üdvözölte dr. Berényi Antalnét.

Dr. Berényi Antalnét búcsúztatása után a közgyűlés az egyesület új világi elnökének egyhangú lelkességgel Hartel Ferencet választotta meg.

A közgyűlés után dr. Domanek Pál esperes felszentelte a missziós nővérek lakását.

Blum Leo nem vállalta a kormányalakítást

Páris, január 17. Lebrun elnök vasárnap Blum Leot bírta meg a kormány megalakításával. Blum tárgyalásai nem vezettek eredményre, mert a radikálisok nem voltak hajlandók teljesíteni a kommunisták túlzott követeléseit. Blum Leo ezért bejelentette az elnöknek, hogy nem vállalja a kormányalakítást.

Időjárás

A békéscsabai meteorológiai megfigyelő állomás jelentése január 17-én délelőtt:

Hőminimum —1,4°C A földfelszínén —2,9°C
Hőmaximum +1,9°C Légnyomás 763,4 mm
Csapadék : 0,0

A budapesti meteorológiai intézet jelentése:

Várható időjárás a következő 24 órára: Délnyugati, később nyugati, majd északnyugati szél, változó felhőzet, több helyen főleg nyugaton és északon eső, a hegyekben havasodó, a hőmérséklet alig változik lényegesen.

Kaland, tánc, szerelem, ének, minden van ebben a csodálatos szépségű filmben!

Rouben Mamoulian

A legnagyobb amerikai rendező hatalmas filmalkotása:

Az éneklő bandita

**Ida Lupino,
Nino Martini**
az éneklő csodatenor

Kedden, szerdán
5, 7, 9 órakor

Csaba Mozdó

Mindennap az első előadás zóna

Gyönyörű volt a Vörös-Kereszt-bál

Kora reggelig mulatott a bál díszes közönsége

A Magyar Vörös-Kereszt Egylet békéscsabai városi választmánya f. hó 15-én, szombaton este a békéscsabai Vigadó összes termeiben olyan pompás és hangulatos bált rendezett, amilyen kevés volt az utóbbi esztendőben. Ezt minden elfogultság nélkül irhatjuk, mert aki csak látta, mindenki egyformán meggyőződhetett arról, hogy az a csillogás és fény, ami ott volt, bátran felvehette volna a versenyt talán a legdíszesebb fővárosi bálak bármelyikével is.

A fényes bálon az Országos Magyar Vörös-Kereszt Egylet részéről dr. vitéz Simon Elemér országos elnök, vitéz Szentiványi Alfréd országos elnök és Divényi Rezső igazgató, valamint Divényi Rezsőné vettek részt.

Megjelenésével tüntette ki a bált dr. Bud János ny. miniszter is.

Jelen volt a bálon vitéz dr. sarkadi Márki Barna alispán, vitéz dr. Pánczél József vármegyei főjegyző és vitéz Jánossy Gyula polgármesterrel az élén Békéscsaba közéletének számos vezető egyénisége.

Csodálatos színpompa uralkodott a bálon. A hölgyek toalettjei külön-külön lüteményes műrekek voltak.

Kettős harsonaszó jelentette be a bál kezdetét, amikor bevonultak a pálcás urak hölgyeikkel, dr. Tomor János tanár vezetésével. Sokáig emlékeztet maradt az a szép látvány, amit a felvonuló párok nyújtottak a bál szép közönségének, melynek soraiban ott láthattuk egész Békés megye úriközönségének legtöbbszörét.

Amikor a nyitópárok felvonultak a terem közepére, az általuk alkított úton bevonultak a megjelent előkelőségek.

Miután az előkelőségek elhelyezkedtek, tóthváradgyai Korniss Géza dr. városi tanácsnok, bálelnök, engedélyt kért dr. vitéz Simon Elemér m. kir. titkos tanácsostól, a bál díszfővénkökétől a bál megnyitására s ezt követően a nyitópárok, azután pedig a nagyszámú vendégsereg is a csárdással megkezdte a bálát.

A díszes emelvényen az előkelőségek sokáig nézték a festői szépségű képet, a mulató fiatalokat.

A bál a reggeli órákig egyre fokozódó, nagyszerű hangulatban tartott. Maga dr. vitéz Simon Elemér is az éjszaka folyamán többször adott kifejezést a legteljesebb tettségének dr. Korniss Géza bálelnök előtt, akinek — vitéz Réthy Békáné női társelnökkel együtt — a kifogástalan rendezőgárda élén a legnagyobb érdeme, hogy a bál ilyen elsőrendűen sikerült. Lelkes munkát végeztek dr. Tamássy Károly és dr. Korossy Albert is. Ez a bál — mint az idősebbek mondták — hamisítatlanul olyan volt, mint a régi jó békeidők hangulatos, felejtető, előkelő, finom és igazi magyaros vigalmi, melyekről sokáig beszéltek az emberek. Erről a bálról is a legkellemesebb emlékekkel távozott mindenki — azzal a reménnyel, hogy jövőre ismét vigadhat majd kedvére a Vörös-Kereszt-bálon.

Bálban, estélyen,
Tudja, mi a siker titka?
Szép harisnya!
Kapható a Körösvidék-bolton.

Ötvenként rendezik meg a gyümölcs- és kertészeti kiállítást

Vasárnap tartotta évi rendes közgyűlését a Békésvármegyei Kertészeti Egyesület

A Békésvármegyei Kertészeti Egyesület vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta évi rendes közgyűlését Békéscsabán, a városháza kistanácstermében.

A közgyűlést dr. Medovarszky Mátyás ügyvezető alelnök nyitotta meg, aki a megjelentek üdvözlése után a múlt évről szóló jelentést terjesztette elő. Jelentése elején kegyelettel parentálta el az egyesület elhunyt tagjait, Zahorán Pál és Lischka Lipót alelnököket, valamint dr. Czeglédy Mihályt, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara alelnökét.

A közgyűlés elhatározta, hogy Zahorán Pál és Lischka Lipót nevét jegyzőkönyvileg megőrökítik.

Medovarszky Mátyás dr. évi jelentésének további részében örömmel állapította meg, hogy az egyesület fennállásának 15. évében lép s hogy az elmúlt években az egyesület állandóan erősödött, a nehézségek gazdasági helyzet ellenére.

Az egyesület tagjainak száma 380. Tizenkét község kertészei tartoznak az egyesületbe.

Az elmúlt évben is megrendezte az egyesület szokásos tanfolyamait, melyeknek mindenkor nagyszámú hallgatósága volt. Medovarszky Mátyás dr. kiemelte, hogy a tanfolyamok megrendezéséért és megtartásáért Lischka Frigyes polg. iskolai tanárt, az

egyesület páratlan agilitású titkárát illeti nagy elismerés.

Ugyancsak örömmel jelentette Medovarszky dr. a közgyűlésnek, hogy a szakkönyvtár forgalma állandóan emelkedik. A tagok nagyon keresik a könyveket. Köszönetet mondott Ványa Margit könyvtárosnak a könyvtár kitűnő vezetéséért. Közölte a közgyűléssel, hogy az egyesület gyümölcsös kertjét bérbeadta.

Végül bejelentette Medovarszky Mátyás dr., hogy ezután 5 évenként rendezik meg a gyümölcs- és kertészeti kiállítást. Az öntözés problémáját a jövőben is felszínre tartják. A közgyűlést megelőzően is hosszas beszélgetést folytattak az egyesület tagjai arról, miként lehetne megvalósítani az öntözést.

Az évi jelentést a közgyűlés egyhangúlag tudomásul vette. Ugyancsak elfogadták a zárszámadást és a folyó évi költségvetést is. A választmány és a számvizsgáló bizottság kisorsolt tagjait újra megválasztották.

Medovarszky Mátyás dr. bejelentette még, hogy az egyesületnek elnököt kell majd választania. A választmány dönt majd abban a kérdésben, hogy kit kérjenek fel az egyesület elnöki tisztébe.

A közgyűlés fél 12 órakor, Medovarszky Mátyás dr. zárszavával ért véget.

Prohászka Ottokár:

Zsidókérdés Magyarországon

Fordította: Bosnyák Zoltán

(II. közlemény.)

Az utolsó 30 esztendőben a zsidóság az értelmiségi pályákra is rávetette magát és ijesztő számban szállította az orvosokat, az ügyvédeket. Kialakult egy bizonyos fajta zsidó arisztokrácia is, amelyik megvette a nagybirtokokat, palotákban lakott, hatalmas birtokokat bérelt, annyira, hogy a zsidók kezén levő földbirtok, beszámítva a bérelt birtokokat is, jóval nagyobb részét alkotja az országnak, mint a zsidók által oly előszeretettel ócsárolt nemesség és holtkéz földbirtoka együttvéve. Lassan a középosztály elzsidósodása is megindult, annál is inkább, mivel a zsidók a kereskedelemben és az értelmiségi életpályákon jól megállták a helyüket nemcsak azért, mert ravaszabbak, agyafurtabb voltak és erkölcsi megfontolások is kevésbé befolyásolták őket, hanem, mert találékonnyabbak és mozgékonyabbak voltak, mint a becsületes és gazdasági dolgokban nehézkos magyarok.

Az utóbbit nem szabad szem elől tévesztenünk, mert kétségtelen, hogy a zsidóság magyarországi győzelmes hadjáratát nem kizárólag kizsákmányoló és kizsákorzó képességének köszönhette. Az uszoris szellem minden-

esetre döntő jelentőségű volt. A lengyel zsidóság a gazdaságilag tapasztalatlan és könnyen kijátszható parasztságban kizsákmányolási tevékenysége számára megfelelő áldozatra talált. Az előző évszázad 60-as és 70-es éveiben a zsidó uszora — mint parlagon a gaz — hihetetlen mértékben elterjedt, a zsidók számára aranyat és birtokot érlelve. A zsidó könnyű szerrel túljárt a paraszt eszén s azt lépésről lépésre haladva, kifosztotta. Valamennyi társadalmi osztály eladósodását hatékonyan elősegítette, minden falunak meg volt a maga házi zsidója, aki szükség esetén pénzt folyósított, hogy az után a végén a tulajdonos házáat és földjét is elvegye.

A doktrinér liberalizmus ilyen módon az egész országot könnyelműen a zsidók kezére játszotta.

A liberalizmus nem habozott, hanem az emberszeretet pompás alapelvei: a szabadság, egyenlőség, testvériség, valamint az erők szabad érvényesülése érteimében cselekedett. Sütkeztek az absztrakt ideológiák sugaraiban, — közben az ország tönkre ment. Kormányaink mind liberális érzelműek voltak, mégis, mivel a zsidók uralkodtak az iparban és kereskedelemben és főleg ezekben

lehetett kimutatni az ország gazdasági „előrehaladását” s mivel ezek javították a behozatal kivitel rovatokat és az adóbevételi táblázatokat, tehát behunyták szemüket és nem akarták észrevenni, hogy itt a nemzet létét fenyegető súlyos veszedelemről van szó. A sok költségbe kerülő, gyorsan „felvirágzó” modern államnak sok-sok pénzre volt szüksége, pénz pedig csak a zsidóknál volt. Jó hazafiak már idejében felismerték a fenyegető veszélyt, azonban az egyoldaluan képzett és a nagykapitalizmus kényszerzubbonyába bujtattott kormányoknál nem találtak meghallgatásra.

Az ország kulturális elzsidósodásának különösen egy körülmény kölcsönözött veszedelmes színezetet. Magyarországon a zsidóság nagyon gyorsan bejutott a középosztályba. Lengyelországban például egész más a helyzet; ott a zsidóság a lakosságnak egy egész alacsony rétegét alkotja, szegény, rongyokba burkolt, piszkos, vakbuzgó, mindenképpen elsatnyult, a lengyel társadalomban kifejezetten idegen test. Más a helyzet azonban Magyarországon. Nálunk a zsidókérdésnek éppen az a jellegzetessége, hogy a népesség minden rétege átítatódott zsidó elemmel s különösen nagy a zsidóság beütése a magyar középosztályba.

A zsidóság mindenütt elterpeszkedett, elfoglalta a vezető állásokat, uralkodott az irodalomban és kulturában, meghódította a sajtót, amelynek hangját is megszabta. Így jutott a zsidóság mindenütt irányító szerephez, az igazi magyarok pedig visszahúzódtak, mert számukra a vezető elem, (a zsidóság) idegen és érthetetlen maradt. Igen, a valódi magyarok, különösen, ha keresztények is voltak, gyűlölték, lebecsülték, vagy elnyomottak lettek. A zsidó írókat, művészeket, tudósokat az égiek magasztalták, a zsidókat „zseni”ként csodálták, míg a keresztényeket, a magyarokat agyonhallgatták, megrágalmazták, vagy kigunyolták. A zsidó szellem főképpen Budapest felett uralkodott, ahol a zsidóság biztonságban érezvén magát, leplezetlenül megmutatta a maga igazi, nemzetietlen, idegen, kihívó enjét.

Hogy itt a zsidóság olyan erős szellemi tulsúlyra jutott, az részben talán a korszellemnek is tulajdonítható.

Az utolsó évtizedek gondolatvilágát kizárólag materiális eszmék hatották át.

A pénzszerzés, vagyonszerzés, gazdagság, a gazdasági gyarapodás és jól élni, ezek voltak a főcélok, amelyek mellett kihaltak a nemesebb érzések. A liberalizmus az az utolsó mentesvárat, a hitet is meggingatta, mivel a népnek a hitélete inkább csak külsőségekből állt s arról nem lehetett szó, hogy a nemzeti öntudat a hittel erősödvén, itt találjon biztos, szilárd menedéket. Így zsidósodott el nálunk az utolsó 50 évben a kereskedelem, az ipar, az irodalom, a sajtó, a középosztály és mindenekelőtt a főváros, Budapest.

(Folytatjuk.)

„Körösvidék” keresztény politikai napilap

Vásárlási-jegy

A „Körösvidék”-bolton egyszeri készpénzvásárlásnál 5 százalékos árkedve ményit biztosít.
(Minden vásárlásnál csak egy szelvény érvényesíthető.)

— Cserkészbál. Az 572 sz. »Fáy András cserkészesapat február 1-én tartja tánccmulatságát az Iparoszlák-házban.

HIREK

— **Bizottsági ülés.** Békéscsaba város képviselőtestületének állandó választmánya január 22-én délután 4 órakor a városháza kistanácsstermében közgyűlést előkészítő ülést tart.

— **A Békéscsabai Iparos Daloskör** f. hó 18-án, kedden este 8 órai kezdettel az Iparortanonciskola különtermében választmányi gyűlést tart, melyre a választmány és a tisztikar tagjait ezúton hívja meg az elnökség.

— **Ingyenes vetített képes előadás.** A békéscsabai róm. kat. népiskola tantestülete ma este 6 órai kezdettel központi iskolájának emeleti tantermében vetített képes népművelődési előadást rendez, melyre az érdeklődő közönséget ezúton hívja meg a tantestület. Előadást tartanak: Bátonyi Lenke tanítónő, Ványa Vilmos igazgató-tanító és Román Pál tanító. Előadások közben műsorszámokat ad elő az ifjúság.

— **A Kaszinó Egyesület közgyűlése.** A Békéscsabai Kaszinó Egyesület január 23-án, vasárnap délután 4 órakor saját helyiségében tartja rendes évi közgyűlést.

— **Január 29: Diák bál a Vigadóban!**

— Ezen a héten a Badies és Radó gyógyszerár tart éjjeli szolgálatot.

— **A Békéscsabai Nyugdíjasok Társadalmi Egyesülete** folyó év január 23-án, délután 3 órai kezdettel az Orosházi-út 33. sz. alatt (Jobb mint otthon) lévő egyesületi helyiségében évi rendes közgyűlést tart, melyre az összes tagokat ezúton is meghívja a vezetőség. A közgyűlés tárgysorozata a következő: Évi jelentések. Az évi zárszámadás bemutatása. Felmentvények. Lemonadások. Tagtörlések. A költségvetési keret megállapítása 1938. évre. A megüresedett tisztségek betöltése választás útján. Az indítványok tárgyalása.

* **Ingyen kérje s tájékoztatót** küld a legjovendelmezőbb állatnevelésről a Chinoin gyár, Újpest. Lapunkra való hivatkozással saját érdeklődésében még ma kérje ezt a tájékoztatót!

— **A talált tárgyak árverése.** A m. kir. rendőrség békéscsabai kapitánysága január 26-án délelőtt 9 órakor tartja a városháza udvarán a talált és gazdátlan tárgyak, valamint a bevont és elkobzott fegyverek elárverését. Árverésre kerülnek: női sapka, vesszőkosár, autólámpaüveg, női kendő, valamint flaubert és vadászfegyverek. Fegyvert csak azok vehetnek, kiknek fegyvervásárlási engedélyük van.

— **Már most készüljön az Evangélikus Leányegyesület** jelmezbáljára, mely február 1-én lesz a Vigadóban.

— **Gyümölcsfaápolási tanfolyam.** A Békésvármegyei Kertészeti Egyesület a Békéscsaba-Erzsébethelyi Földmunkás Dalegylet f. hó 18-án este fél 7 órai kezdettel az V. ker. állami elemi iskolában gyümölcsfaápolási és kertészeti tanfolyamot rendez, melyen a kisember kertjeinek és gyümölcsöseinek karbantartását ismerteti Galli János intéző és Sárny Vilmos tanár naponta este fél 7 órától 8 óráig. A tanfolyam 12 napig tart.

A kiadásért felelős Migend Dezső.

* **Ha fáradt és izgatott,** ha a hasban feszülés érzése kínozza és gyakori félelemérzetben szenved, akkor igyék reggelenként éhgyomorral egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet, mert ez megszünteti az emésztési zavarok okait, csökkenti a mérges bélgázfejlődést s elhárítja a vértódlásokat. Az emésztőszervek bántalmainak több orvostanára elismeri, hogy olyan tüneteknél, melyeket a bélben keletkező mérgek okoznak, a Ferenc József víz kitűnően beválik. Kérdezze meg orvosát.

— **Vasutas bál lesz február 5-én** este 8 órai kezdettel a Kisgazdaszékház összes termeiben.

TARKA HIREK

Haiti szigetén Wetmore angol természetudvos olyan madarat fogott, amely ugyancsak elhomályosítja a kolibrimadarak méreteit, mert a madár nem nagyobb egy jól megtermett méhnél. Rendkívül könnyen szelidíthető, éneke pedig igen kellemes és tiszta. Természetesen a legnagyobb csendben kell hallgatni a világ legapróbb madarának csicseregését, mert a hangja is testi méreteihez hasonló. Most ezerszámra fogdossák össze ezeket a miniatűr madarakat, mert a francia madárkereskedők elhatározták, hogy egész olcsó áron elhelyezik a gyönyörűsínű állatkákat a párisi családoknál.

Riporter-iskola nyílt meg Londonban. Az iskola legfőbb irányítója John Stanley Dave, a Times egykori vezető riportere.

Kiskunhalason oltás közben a tüzoltókra fagyott a ruha. Az oltás után a tüzoltók megmerevedett tagjait hóval kellett feldörzsölni, hogy elejét vegyék a súlyos fagyásnak.

Nyolcvan leány tanult meg sütni és főzni

Szombaton volt a főzőtanfolyam záróvizsgálója

Beszámoltunk azokról a nagyjelentőségű főzőtanfolyamokról, melyeket az iskolán kívüli népművelési bizottság rendezett a Kossuth-téri és a Gróf Tisza István-úti róm. kath. iskolákban. A két főzőtanfolyam együttes záróvizsgálója szombaton este volt, a Kossuth-téri r. kath. elemi iskolában. A záróvacserán résztvett dr. Ringbauer Károly tanügyi főtanácsos, kir. tanfelügyelő is. Ott láttuk Tantó József vármegyei népművelési titkárt, dr. Medovarszky Mátyás főjegyzőt, vitéz Bocskóy András igazgatót, Ványa Vilmos r. kath. elemi iskolai igazgatót, Münsztermann Ernőt, az Irányi-utcai elemi iskola igazgatóját és Czapáry István tanítót.

A bensőséges ünnepséget Radnai Ilonka szavai vezették be. Radnai Ilonka megleghangon mondott köszönetet azoknak, akiknek részük van abban, hogy a tanfolyamokat megrendezték.

Ezt követően dr. Domanek Pál esperes nyitotta meg az ünnepséget. Tóth Irénke adott elő ezután egy kitűnő monológot, igen nagy sikerrel, majd Vasvári Etuska és Radnai Ilonka magyar táncát követte. A két leány igen sok tapsot kapott ügyes táncáért.

Ezután a gróf Tisza István-úti is-

APOLLO FILMSZÍNHÁZ

Telefon 239.

Vasárnap, hétfő, kedd:

Torockói menyasszony

Előadások hétköznap 5, 7, 9, vasárnap és ünnepnap 1, 3, 5, 7, 9 órakor
Az első előadás naponta zóna

kolában megtartott tanfolyam egyik hallgatója mondott köszönetet Czapári Istvánnak, a tanfolyam vezetőjének. A Kossuth-téri elemi iskolában megrendezett tanfolyam hallgatói nevében Wald Margit mondott köszönetet a tanfolyam vezetőjének, Ványa Margitkának. Itt említjük meg, hogy Ványa Margitnak Bátonyi Lenke és Rakovszky Emmi segítettek a tanfolyamon.

A tanfolyam hallgatói Czapáry Istvánnét és Ványa Margitkát értékes ajándékkal lepték meg. Ugyancsak szép ajándékot kapott a tanfolyam több szorgalmas látogatója is.

A vacsora

Az ünnepség után díszvacsera volt, melyen pompásabbnál-pompásabb ételeket találtak fel. A lányok remekeltek. Ez a vacsora volt a legkésebb bizonyítéka annak, hogy Czapáry Istvánné és Ványa Margitka kiváló munkát végeztek: a lányok nagyszerűen megtanultak főzni és sütni.

A vacsorán Medovarszky Mátyás főjegyző a város nevében mondott köszönetet a tanfolyam megrendezéséért Tantó József vármegyei népművelési titkárnak. Nagy elismeréssel szólott a főjegyző a tanfolyam vezetőiről, Czapáry Istvánnéról és Ványa Margitkáról, valamint Bátonyi Lenkéről és Rakovszky Emmiről is, akiknek szintén érdemük van abban, hogy a főzőtanfolyamok teljes sikerrel jártak.

Ringbauer Károly dr. kir. tanfelügyelő ugyancsak elismeréssel adózott a tanfolyam vezetőinek.

Domanek Pál dr. esperes felszólalásában azt emelte ki, hogy a tanfolyam elérte célját, mert megtanította főzni és sütni a lányokat.

A minden tekintetben kitűnően sikerült záróvacsora Ringbauer Károly dr. zárószavaival ért véget.

Nem mulaszthatjuk el megemlíteni, hogy a Kossuth-téri elemi iskolában rendezett tanfolyam sikerében nagy része van Ványa Vilmos r. kath. igazgatónak is, aki a tőle megszokott minden nemes ügy iránti nagy lelkesedéssel és buzgalommal mindenben támogatta a főzőtanfolyamot célja elérésében. Ugyanakkor dícséret illeti a városi Villamosműveket is, mert villamos főzőberendezést bocsájított a tanfolyam rendelkezésére.

Kezdődik a báli szezon!

**Báliharisnyát,
nyakkendőt,
keménygallért**

stb. vásároljon nálunk!

„Körösvidék“-bolt

Szt. István tér. Merkur bevásárl. helye

BÁLI NAPTÁR

Január 22.

KAOSZ-bál a Vigadóban.
Kisgazdabál a Kisgazdaszékházban.

Január 29.

Diák bál a Vigadóban.
Építőmunkások bálja a Munkásoththonban.

Február 1.

Az Evangélikus Leányegyesület jelmezbálja a Vigadóban.

Február 5.

Erdélyi bál a Vigadóban.
Ipartestületi bál az Iparosszékházban.
Népegyleti bál az egyesület székházában.
Vasutas-bál a Kisgazdaszékházban.

Február 12.

Református Nőegyesület teája az Iparosszékházban.

Február 19:

A III. kerületi Katolikus Legényegylet műsoros táncmulatsága az Iparosszékházban.

Rádió

A rádió keddi műsora:

6.45: Torna. 7: Hanglemezek. 7.20: Éltrend. 10: Hírek. 10.20 és 10.45: Felolvasás. 12: Harangszó. 12.05: Kasics Ilona énekel. Pázmán György zongorázik. 1.30: Az Országos Postászenekar. 4.10: Asszonyok tanácsadója. 5: Tánchemezek. 5.35: Összeber. Szép Ernő elbeszélése. 6: Radies Józsa és cigányzenekara. 7: Az ember tragédiája. Madách Imre drámai költeménye 11 hangképben. 10: Hírek. 10.25: Megyeri Gyula jazz-zenekara játszik. 11.10: Lakatos Tóni és Misi cigányzenekara muzsikál. — Budapest II.: 6: Mezőgazdasági félóra. 6.30: Francia nyelvoktatás. 7.05: Tánchemezek. 8.30: Hírek. 8.55: A rádió szalonzenekara.

Tőzsde

Valuta: Dollár 336.10—240.10, angol font 16.80—17.00, cseh korona 11.00—11.70, dinár 7.20—7.75, francia frank 10.80—11.30, leu 2.85—3.00, holland forint 187.30—189.30, osztrák schilling 80.00—80.70, svájci frank 77.65—78.55, leva 3.60—4.00.

Gabonárak: 77 kg tv. buza 20.65—21.00, 80 kg tv. buza 21.35—21.60, tengeri 12.85—13.00, rozs 19.05—19.20, takarmányárpa 16.35—16.85, söréna 19.00—20.00, korpa 12.90—13.00, zab 16.30—16.50 pengő.

Ferencvárosi hertésvásár: Árak: fiatal kőnyúl 90—96, közép 103—104, nehéz 110—112.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések ára tíz szóig hétköznap 50 fillér, vasár- és ünnepnap 70 fillér. **Dasztog befűvel** szerelt azó duplán számít. Kérjük vidéki hirdetőinket, hogy a hirdetés árát a szöveg beküldésével egyidejűleg beküldeni sziveskedjenek. A hirdetések ára postabélyegben is beküldhető. **Hirdetéseket délután 2 óráig vesz fel a kiadóhivatal.**

Eladó 1 db jókarbanlevő 86 köbcentis „Csepel” segédmotorkerékpár, 1 db „Minerva” susztervarrógép és 10 db méhcsalád 42-es kereten. Nagy Pál szabómester, Csökmő.

Egyszobás lakást keresek február elsejére. Cim a kiadóban.

Mindeneslányt jó bizonyítványokkal azonnal felveszek. Csapófészek, műanya, lábszák eladó. Hugyecz tanító, Luther-u. 1.

Mezőgazdasági szakiskolánál **takarományrépa** és 2 db mangolica **szék** eladó.

Német nevelőnő úri gyermekek mellé ajánlkozok. Cim a kiadóban.

Ebédfordó női keresek. Cim a kiadóban.

Szerelősoffőr állást keres. Achim-utca 4.

Kiadja és nyomtatja a Körösvidék Rt.